

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ
АККОНСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕРЛІНУ

МАТЕРІАЛИ

**ТРЕТЬОГО НАУКОВОГО СИМПОЗИУМУ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

*«Громадське здоров'я в глобальному та регіональному просторі –
виклики в умовах пандемії COVID-19 та перспективи розвитку»*

**22-24 вересня 2021 року
м. Тернопіль**

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2021

УДК 614.2:351.77(063) + 616.98:578.834.1(063)

Г 86

Відповідальні за випуск: завідувач кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я ТНМУ імені І. Я. Горбачевського МОЗ України проф. Сатурська Г.С.

та доцент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я ТНМУ імені І. Я. Горбачевського МОЗ України Слободян Н.О.

Громадське здоров'я в глобальному та регіональному просторі – виклики в умовах пандемії COVID-19 та перспективи розвитку: матеріали Третього міжнар. укр.-нім. симп. з громад. здоров'я, 22–24 верес. 2021 р. – Тернопіль : ТНМУ, 2021. – 64 с.

Відповідальність за представлені результати досліджень несуть автори тез.

НАУКОВЕ ПІДГРУНТЯ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕНЬ В ГАЛУЗІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я. ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ В СФЕРІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я ТА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я.

Грузєва Т.С., Іншакова Г.В.

СТРАТЕГІЇ ТА МЕДИКО-СОЦІАЛЬНІ ЗАХОДИ З ПІДТРИМКИ ОСІБ СТАРШОГО ВІКУ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця,
ДНУ «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» ДУС
м. Київ, Україна

Вступ. Пандемія COVID-19 спричинила безпрецедентні виклики та загрозу населенню всього світу, особливо життю, стосункам та статкам осіб похилого віку. Така ситуація вимагає нових підходів до надання медичних послуг населенню, у т. ч. літнім людям, та можливостей їх надання, а також забезпечення доступності та високої якості медичного обслуговування, зокрема й профілактичного.

Основна частина. Надання медичної допомоги особам старшого віку в умовах пандемії стає актуальною через те, що ситуація ще більш загострюється страхом, дискримінацією, хибною інформацією, обмеженнями на пересування тощо. У зв'язку з перевантаженням медичних служб доступність необхідного медичного обслуговування знижується, зростає смертність через COVID-19 та інші захворювання, які потребують профілактики і лікування.

Багато осіб старшого віку знаходяться в ізоляції, перебуваючи у закритих приміщеннях, не можуть фізично контактувати з іншими людьми, відвідувати свою родину, відпочивати з нею. Тривалий час пандемії COVID-19 спричинює зростання тягаря багаторазових втрат і горя, впливаючи на фізичне та психічне здоров'я. Відомо, що такі негативні явища як тривале дистанціювання, зменшення контактів з родиною, близькими людьми, знайомими викликає у людей старшого віку стрес, депресію, невпевненість у майбутньому.

Хоча ризик інфікування COVID-19 та його важкий розвиток чи смерть притаманні всім віковим категоріям, але, за даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), саме тяжкий перебіг хвороби є характерним для осіб старшого віку та людей з супутніми розладами здоров'я, зокрема – з неінфекційними захворюваннями, які також притаманні літнім особам. ВООЗ акцентує увагу на тому, що ця вразлива категорія людей повинна мати можливість звернутися за доступною та якісною медичною допомогою. Необхідну підтримку, у т.ч. психологічну, повинні отримувати і ті, хто доглядає за людьми поважного віку, це, зокрема, родичі, сусіди, соціальні працівники. Джерела забезпечення підтримки повинні включати нові підходи до взаємодії з літніми людьми, зокрема телемедицину, інші технології. Отже необхідно

підвищувати цифрову грамотність осіб старшого віку, в першу чергу, уміння користуватися мобільними додатками для пошуку та отримання актуальної інформації, спілкування з родиною, контактування з соціальними працівниками, волонтерами тощо.

Політики урядів усіх країн повинні зосереджуватися на людях старших вікових категорій та їх переконанні у необхідності дотримання профілактичних заходів з запобігання неінфекційних та інших захворювань, своєчасному звертанні для діагностування хвороб та мінімізації їх наслідків.

ВООЗ створено технічні керівництва і рекомендації для осіб, які приймають рішення, працівників медичної сфери та установ, що займаються підтримкою літніх людей в умовах пандемії COVID-19. В першу чергу увага повинна бути сконцентрована на розробці програм, скерованих на задоволення потреб людей старших вікових категорій, зміцнення їхнього здоров'я та запобігання госпіталізації. Шляхом комунікації різних служб та інформування треба забезпечити домашній догляд осіб літнього віку, продуктами першої необхідності, зокрема, харчування, санітарно-гігієнічні приналежності, медичне обслуговування, соціальну допомогу та підтримку психічного і емоційного благополуччя. Ця вразлива категорія населення повинна мати адресну і точну інформацію про те, як запобігти хворобі під час пандемії і що треба робити при появі симптомів захворювання.

Висновки. Заходи соціально-політичного характеру повинні спрямовуватися на розробку програм сприяння і захисту людей старших вікових категорій, забезпечення їх доступності, створення таких умов, щоб вони почували себе корисними, були соціально активними, адаптованими у суспільстві та слугували передумовою покращення якості життя і фактором гуманізації суспільства. Необхідно забезпечити прийнятний доступ до комплексних послуг, що зосереджені саме на медико-соціальних потребах літніх людей.

Комар О.М., Паламар І.В.

КОМУНІКАЦІЯ ЗДОРОВ'Я ЯК ОДИН ІЗ СУЧАСНИХ ІНСТРУМЕНТІВ ПРОФІЛАКТИКИ ЗАХВОРЮВАНЬ

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова

м. Вінниця, Україна

Вступ. Експерти в галузі охорони здоров'я визнають медико-санітарну комунікацію життєво важливою для програм охорони здоров'я, які стосуються профілактики захворювань, зміцнення здоров'я та якості життя.

Основна частина. Традиційні втручання більше не вважаються достатніми для ефективної профілактики та контролю над такими серйозними загрозами для здоров'я як коронавірус, Ебола, кір, ВІЛ, стійкість до протимікробних препаратів тощо.

Дослідження показують (<https://www.ecdc.europa.eu>), що розроблена належним чином поведінкова комунікація здоров'я може мати значний позитивний вплив на ставлення, переконання та поведінку людини.